

روضۃ الخطباء

റാദതുമൽ വുമതബ്ബാഅ്, വുമതുമബ നോട്ട്

അൽ ഹംദുലില്ലാഹ്.

12/02/2021

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ☞ വിശ്വാസികൾക്ക് ഒഴിച്ചു കൂടാൻ പറ്റാത്ത വാചകമാണ് അൽഹംദുലില്ലാഹ്.
- ☞ ഒട്ടനവധി തവണ ക്വർആൻ ഈ വാചകം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- ☞ സൂറത്തുൽ ഫാതിഹ, അൻആം, അൽ കഹ്ഫ്, സബഅ്, ഫാത്വിർ തുടങ്ങിയ സൂറത്തു കൾ ആരംഭിക്കുന്നത് ഹംദ് കൊണ്ടാണ്.

◆ സർവ്വ ജീവജാലങ്ങളും അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا (١٧: ٤٤)

◆ ഈമാനുള്ളവരുടെ അടയാളമാണ് ഹംദ്

إِنَّمَا يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا الَّذِينَ إِذَا ذُكِرُوا بِهَا خَرُّوا سُجَّدًا وَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ [السجدة: ١٥]

◆ സ്തുതിക്കാൻ ഏറ്റവും ബാധ്യതപ്പെട്ടവൻ മനുഷ്യനാണ്

يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ [فاطر: ١٥]

◆ അന്ത്യദിനത്തിൽ അടിമകളിൽ ഉന്നതർ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നവരാണ്.

- ഇംറാൻ ഇബ്നു ഹുസൈൻ (റഹി) പറഞ്ഞു;

وقال عمران بن حصين -رضي الله عنه-: اعلم أن خير عباد الله تبارك وتعالى يوم القيامة الحمادون، هم الذين يحمدون الله على السراء والضراء

അന്ത്യദിനത്തിൽ അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഉത്തമർ അൽ ഹമ്മാദുൻ ആണ്. അവർ സന്തോഷത്തിലും പ്രയാസത്തിലും അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിക്കുന്നവരാണ്.

◆ അത് നന്ദിയുടെ വാചകമാണ്

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: الْحَمْدُ لِلَّهِ كَلِمَةُ الشُّكْرِ، وَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: الْحَمْدُ لِلَّهِ، قَالَ: شَكَرَنِي عَبْدِي. (رَوَاهُ ابْنُ أَبِي حَاتِمٍ) ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: 'അൽഹംദുലില്ലാഹ് എന്ന പദമാണ് നന്ദിയുള്ളവന്റെ വാചകം.

◆ അല്ലാഹുവിന് ഏറ്റവും ഇഷ്ടമുള്ള വാചകമാണ്

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا، قَالَ: قَالَ عُمَرُ: قَدْ عَلِمْنَا سُبْحَانَ اللَّهِ، وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، فَمَا الْحَمْدُ لِلَّهِ؟ فَقَالَ عَلِيٌّ: كَلِمَةً رَضِيَهَا اللَّهُ لِنَفْسِهِ

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ) പറയുന്നു: "ഒരിക്കൽ ഉമറുൽ ഫാറൂഖ് (റ) പറഞ്ഞു: 'സുബ്ഹാനല്ലാഹ്, ലാ ഇലാഹ ഇല്ലല്ലാഹ് എന്ന ദിക്കുകളെല്ലാം ഞങ്ങൾ ആഴത്തിൽ മനസ്സിലാക്കി

യിരുന്നു. എന്നാൽ എന്താണ് അൽഹംദുലില്ലാഹ് എന്നതിന്റെ താൽപര്യം? അപ്പോൾ അലി (റ) പറഞ്ഞു: 'ആ വാചകം അല്ലാഹു ഏറെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും അവൻ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുത്തതുമായ പദമാകുന്നു.'

◆ യഥാർത്ഥ വിശ്വാസി സദാസമയവും നാമനെ സ്തുതിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

عن صهيب بن سنان الرومي: عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، وَلَيْسَ ذَاكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَاءٌ، صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ. [رواه مسلم]

◆ കുട്ടി മരിച്ചാൽ ഹംദു പറയുന്നവർക്ക്

عن أبي موسى الأشعري: إذا مات ولدُ العبدِ قال اللهُ تعالى لملائكته: قبضتم ولدَ عبدي؟ فيقولون: نعم فيقول: ماذا قال عبدي؟ فيقولون: حمدك واسترجع، فيقول اللهُ تعالى: ابنوا لعبدي بيتًا في الجنة، وسموه بيتَ الحمدِ. (صحيح الترغيب)

അബൂമൂസ(റ)യിൽ നിന്ന് നിവേദനം: റസൂൽ(സ) പറഞ്ഞു: ഒരാളുടെ സന്താനം മരണപ്പെട്ടാൽ അല്ലാഹു മലക്കുകളോട് ചോദിക്കും; നിങ്ങൾ എന്റെ അടിമയുടെ സന്താനത്തെ പിടി ചെടുത്തോ? അപ്പോൾ അവർ പറയും: അതെ! അള്ളാഹു ചോദിക്കും അപ്പോൾ എന്റെ അടിമ എന്താണ് പറഞ്ഞത്? അവർ പറയും: അവൻ നിന്നെ സ്തുതിക്കുകയും ഇന്നാ ലില്ലാഹി. (ഇസ്തീർജാഅ) എന്ന് പറയുകയും ചെയ്തു. അല്ലാഹു പറയും: എന്റെ അടിമക്ക് സ്വർഗ്ഗത്തിൽ ഒരു ഭവനം നിങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുകയും ബൈത്തുൽ ഹംദ് എന്ന് അതിനു നാമകരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യവിൻ. (തിർമിദി)

◆ നബി (സ) അധികരിപ്പിച്ച വാചകം.

عن عائشة رضي الله عنه قالت: كان رسول الله صلى الله عليه وسلم يكثر من قول: سُبْحَانَ اللَّهِ وَمَجْمَدِهِ أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

◆ മിസാൻ നിറക്കുന്ന വാചകം.

- നാം ഉച്ചരിക്കുന്ന ചില വാക്കുകളുടെ ഭാരം അന്ത്യദിനത്തിൽ നാം സങ്കല്പിക്കുന്നതിനും അപ്പുറത്താണ്

عن أبي مالك الأشعري: [الظُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأُ الْمِيزَانَ، وَسُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ تَمْلَأَنِ - أَوْ تَمْلَأُ - مَا بَيْنَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ، وَالصَّلَاةُ نُورٌ، وَالصَّدَقَةُ بُرْهَانٌ، وَالصَّبْرُ ضِيَاءٌ، وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ، أَوْ عَلَيْكَ، كُلُّ النَّاسِ يَغْدُو فَبَايِعُ نَفْسَهُ فَمُعْتِقُهَا، أَوْ مُوْبِقُهَا. (مسلم).

അബൂമാലികിൽ അശ്അരി (റ) നിന്ന് നിവേദനം നബി (സ) പറഞ്ഞു: ശുദ്ധി ഈമാനിന്റെ പകുതിയാണ്. അൽഹംദുലില്ലാ എന്ന വചനം നമ്മൾ ഭൂക്കുന്ന തുലാസിനെ നിറ

ക്കുന്നതാണ്. സുബ്ഹാനല്ലാ വൽ ഹംദുലില്ല എന്നത് ആകാശ ഭൂമികൾക്കിടയിൽ എല്ലാ യിടവും നിറക്കുന്നതാണ്. നമസ്കാരം പ്രകാശമാണ്. സകാത്ത് തെളിവാണു്, ക്ഷമ വെളി ചുമാണു്, ഖുർആൻ നിനക്കു് അനുകൂലമായോ പ്രതികൂലമായോ സാക്ഷി നിൽക്കുന്നതാണു് ജനങ്ങളെല്ലാം പ്രഭാതത്തിൽ ഇറങ്ങി തങ്ങളുടെ ശരീരത്തിനു് വില പറയുന്ന ചിലർ അതിനെ മോചിപ്പിക്കുന്നു ചിലർ അതിനെ നശിപ്പിക്കുന്നു.

◆ ഏറ്റവും ശ്രേഷ്ഠമായ ദുആ.

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: "أَفْضَلُ الذِّكْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَفْضَلُ الدُّعَاءِ الْحَمْدُ لِلَّهِ (الترمذِيُّ)

❖ വിശ്വാസിയുടെ കർമ്മങ്ങൾ അൽഹംദുലില്ലാ കൊണ്ടു് വാർത്തെടുത്തതാണു് .

1. ദുകൂഇൽ

"سبحان ربي العظيم وبحمده."

2. ഇഅ്തിദാലിൽ

فَإِنَّ النَّبِيَّ -صلى الله عليه وسلم- كَانَ يُصَلِّي بِأَصْحَابِهِ فَرَفَعَ رَأْسَهُ مِنَ الرُّكُوعِ، فَقَالَ: "سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ". قَالَ رَجُلٌ - وَرَاءَهُ: رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، فَلَمَّا انْصَرَفَ قَالَ: "مَنْ أَلْمُتَّكَمُّ". قَالَ: أَنَا. قَالَ: "رَأَيْتُ بِضَعَةَ وَثَلَاثِينَ مَلَكًا يَبْتَدِرُونَهَا، أَيُّهُمْ يَكْتُبُهَا أَوَّلَ (البخاري ومسلم)

3. സുജുദിൽ

سبحانك اللهم ومحمدك اللهم اغفر لي."

4. ഭക്ഷണം കഴിക്കുമ്പോൾ

إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا، أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدُهُ عَلَيْهَا (مسلم)

5. ഉറങ്ങുമ്പോൾ

: الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا، وَكَفَانَنَا وَأَوَانَا، فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ، وَلَا مُؤْوِي (رواه مسلم).

6. എണിക്കുമ്പോൾ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا، وَإِلَيْهِ النُّشُورُ (رواه البخاري ومسلم).

أَوْ تَقُول: "الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَاقَانِي فِي جَسَدِي، وَرَدَّ عَلَيَّ رُوحِي، وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ" (رواه الترمذِي).

7. വസ്ത്രം ധരിക്കുമ്പോൾ

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي وَلَا قُوَّةٍ."

8. സന്തോഷിക്കുന്ന വല്ലതും കണ്ടാൽ നബി (സ) പറഞ്ഞിരുന്നതു്.

عن عائشة أم المؤمنين: أنه كان إذا رأى ما يسره قال الحمد لله الذي بنعمته تتم الصالحات

☞ പ്രയാസകരമായ വല്ലതും കണ്ടാൽ

وإذا رأى ما يسوؤه قال الحمد لله على كل حال (العيني)

❖ ഇതിനു പുറമെ മറ്റു പല സന്ദർഭങ്ങളിലും ഹംദു പറയാൻ നബി (സ്വ) പഠിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്.

- 9. പരീക്ഷിക്കപ്പെട്ടവരെ കാണുമ്പോൾ
- 10. മഴ പെയ്യാതെ മഴക്കാറ്റ് നീങ്ങിയാൽ
- 11. തുമ്മിയാൽ
- 12. പ്രസംഗവും ക്ലാസുമൊക്കെ തുടങ്ങുമ്പോൾ
- 13. നല്ല സ്വപ്നം കണ്ടാൽ
- 14. കഫ്ഫാറത്തുൽ മജ്ലിസ്
- 15. നമസ്കാര ശേഷം മുഷത്തിമുന്ന് തവണ.

❖ പ്രവാചകന്മാരുടെ ജീവിതത്തിലെ ചില നിമിഷങ്ങൾ..

1. നൂഹ് നബി (അ)

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلِّ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّانَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ (المؤمنون ٢٨)

2. ദാവൂദ് നബി (അ), സുലൈമാൻ നബി (അ)

وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ (النمل ١٥)

3. ഇബ്രാഹിം നബി (അ)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ (إبراهيم ٣٩)

❖ ജീവിതത്തിൽ ഹംദു പതിവാക്കുക

◆ ഹംദു പറയേണ്ട സന്ദർഭങ്ങളിൽ പറയുന്നുണ്ട് എന്ന് സ്വയം ഉറപ്പു വരുത്തുക.

- റൗദത്തുൽ മുത്തബാഇന്റെ നോട്ടീനെക്കുറിച്ചുള്ള താങ്കളുടെ അഭിപ്രായങ്ങളും നിർദ്ദേശങ്ങളും അറിയിക്കുക.
- മുത്തബ നോട്ടുകൾ ലഭിക്കാൻ (+917034743343) എന്ന നമ്പർ സേവ് ചെയ്തു പേരും സ്ഥലവും ചേർത്തു വാട്സാപ്പ് മെസേജ് അയക്കുക.
- മുബ് തയ്യാറാക്കിയ മുത്തബകൾ ലഭിക്കാൻ <http://www.sufaraulislam.com/> എന്ന സൈറ്റ് സന്ദർശിക്കുക.